

jeden prostor tří pohledy

HLAVNÍ DVEŘE A VSTUP JSOU PRO STAVBU NEBO BYT JEDNÍM Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH MÍST. JDE O OBLASTI, KUDY SE DO DOMU DOSTÁVÁ VELKÁ ČÁST VITÁLNÍ ENERGIE. PRO ČLOVĚKA JE TO PROSTOR PŘELADĚNÍ MEZI VNĚJŠKEM A VNITŘKEM. KRÁSNÝ A PROSTORNÝ VSTUP NÁS DOVEDE VÝBORNĚ NALADIT.

KLÍČ KE SPRÁVNÉMU VCHODU

Vchody a jejich správná orientace hrály důležitou roli ve všech tradičních architektonických stylech. Například ve staré Číně byla slavnostní hala v paláci císaře nazývána „Oživující hala“. Co se týče významu tohoto pojmu – v češtině mu odpovídá slovo „předsín“. Tedy prostor, který je před síní. A takový „vstup“ je chápán také jako slavnostní prostor. Dělá na nás první dojem.

Spojení s vnějším světem

Než vstoupíte dovnitř, měli byste být dostatečně a příjemně naladěni. Tok vitální energie se pohybuje podobně jako člověk. Potřebuje vhodný rytmus a dostatek volného prostoru, jímž prochází. Pro podobné příklady koneckonců nemusíme chodit do Číny. Stačí si vzpomenout na krásné vstupy, ambity a předsíně kostelů a katedrál. Také u našich tradičních lidových stavení odpovídá dnešní hale centrální vstupní chodba (původně s takzvanou černou kuchyní nebo schodištěm na půdu). Byla pozůstatkem archetypu prostoru mezi vstupem a ohněm v jednoduché chýši.

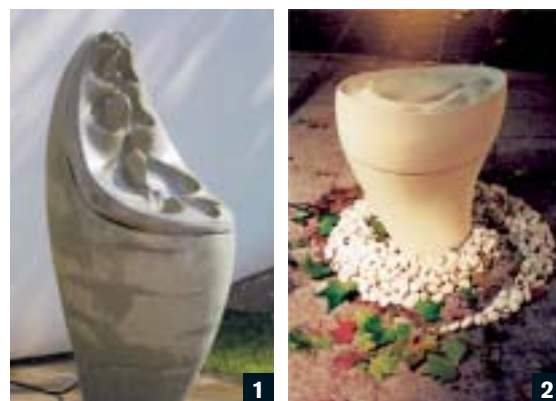
Zkuste si představit, že přicházíte někam, kde jste ještě nikdy nebyli. Blížíte se ke dveřím, bere te za kliku, vcházíte... Vnímáte energii vstupu. Hlavní dveře do domu mají hluboký význam. Vitální energie jimi vstupuje společně s vámi. Ve vchodu se síly z vnějšího světa shromažďují a pronikají dovnitř. Je to také místo, kde vitální energie cirkuluje mezi vnějším a vnitřním prostředím. U člověka tomu odpovídají ústa a celá oblast plic s pravidelným rytmem nádechu a výdechu.

Význam tvaru

Hlavní zásadou je udržovat předsíně čisté a dbát na dobré osvětlení. Již prvním pohledem si člověk všimá fyzických vlastností těchto prostor. Důležitá je jejich přiměřená velikost v poměru k bytu nebo domu. Čím větší je celková plocha, tím větší by měla být i „před-sín“ – tedy vstupní prostor. Podobně jako někdy vítáte příchozího roztaženými pažemi, je vhodné také vstup více otevřít k vnější fasádě. Toho můžete dosáhnout mírným rozšířením bočních stěn k vnější zdi domu, nebo větším prosklením vstupní stěny s dveřmi.

1, 2. Fontány na principu „Flow forms“ zkvalitňují vitálně energetické vlastnosti vody po průtoku tvary harmonických proporcí. Vodní prvek je významným doplňkem okolí. Design Jan Tajboš

3. Vstupní předsín mezonetového bytu. Je navržena tak, aby přijala co největší množství vitální energie. Optimistickou atmosféru prostoru navozují světlé barvy a prosvětlení od okna prosklenou příčkou

Prostor před vstupem

K řešení vstupů patří i péče o místo před vchodem. Charakter vitální energie, která pak vstupuje do domu, se vytváří již venku. Vlastnosti vstupního prostoru dovedou posílit upravené předzahrádky, brány, branky, schody ke dveřím, podesta přede dveřmi nebo i stříška. U některých národů byla před vstupem rohož, místo zastavení a sejmutí obuvi. Vhodným tvarem rohožek, které by měly být zapuštěné do podlahy, je podle mého názoru půlkruh. Rovnou stranou by přitom měly přiléhat zvenku ke dveřím.

Ideální je vysadit symetricky vedle dveří keře nebo prostor symbolicky vymezit sloupky či pergolou. Dlažba před vstupem může upoutat třeba krásným ornamentem.

Radost vstoupit

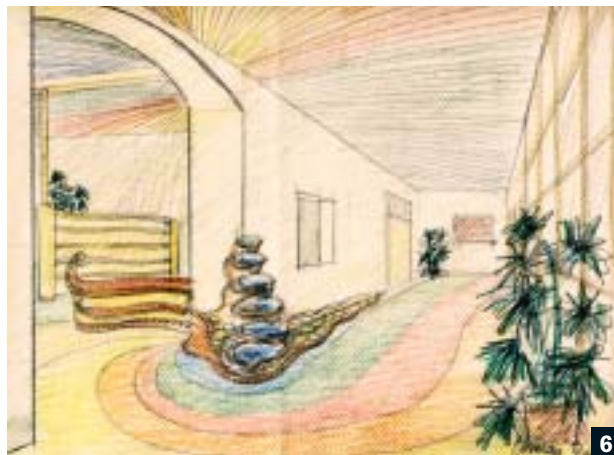
Vodní prvek, vitráž, ornament, osově symetrické dveřní okno, klepadlo, poctivá klika, zaklenutý překlad – to vše jsou detaily, které pomáhají vytvořit náladu vstupujícího. Toto druhé hledisko zahrnuje citový prožitek z prostoru.

Hezká barva a vhodné členění dveří ovlivní rytmus myšlenek při vcházení. Velmi dobrým řešením může být takový vstup, z něhož přímo vnímáme srdce domu či bytu – jídelnu nebo centrální halu. Takového efektu lze dosáhnout například prosklenou přičkou s dveřmi mezi záďevím a vlastním bytem. Možnost průhledu posílí vitální energii. Její pohyb, vlastnosti a šíření prostorem úzce souvisí s lidskou psychikou.

Vhodnost takového uspořádání, kdy alespoň částečně vidíte dovnitř, spočívá v tom, že víte, kam jdete. Předsíň umožňuje přípravu na vstup do děje, který se odehrává za dalšími dveřmi.

Veřeje a pokora

Třetím pohledem je duchovní vlastnost vstupu. Trám nad hlavními dveřmi býval vždy nízko. Bylo třeba se symbolicky sklonit a vnitřně poděkovat za obývaný prostor. Ne každé lidské bytosti je souzeno dobře bydlet. Průchod z vnějších do vnitřních vstupních prostor prožívejte co možná nejkrásněji. Zároveň i dveřní křídlo udržujte opravené. A protože krásu si člověk osvojuje svými city, věnujte řešení „prostorů před síní“ velkou pozornost. Jsou branou, kudy vstupujete nejen do bytů, ale i do vlastního nitra.

JE DŮLEŽITÉ UDRŽOVAT PŘEDSÍŇ ČISTÉ A DBÁT NA DOBRÉ OSVĚTLENÍ. VÝZNAMNOU ROLI HRAJE JEJICH VELIKOST V POMĚRU K DOMU.

4. Budova truhlářské firmy JSJ Šesták ve Skorkově. Vnější vstupní prostor je vymezen tvarem schodů, stříškou s nápisem, sloupky a stromy před vchodem. Náladu před vstupem dotváří madlo schodiště

5. Vstupní prostor do světa klidu, odpočinku a relaxace. Tvar zahradního altánu vychází z archetypálních forem přírody

6. Skica prostorné vstupní haly s recepcí a prodejny firmy Weleda v Praze

7. Ornament v dlažbě před hlavním vstupem. Symbolika tvarů podněcuje pozornost člověka a podporuje shromažďování vitální energie před vstupními dveřmi

kontakt

■ Studio ARC, akad. arch. Oldřich Hozman
Laudova 1018, 163 00 Praha 6
tel./fax: 235 311 622
e-mail: www.arc.cz

